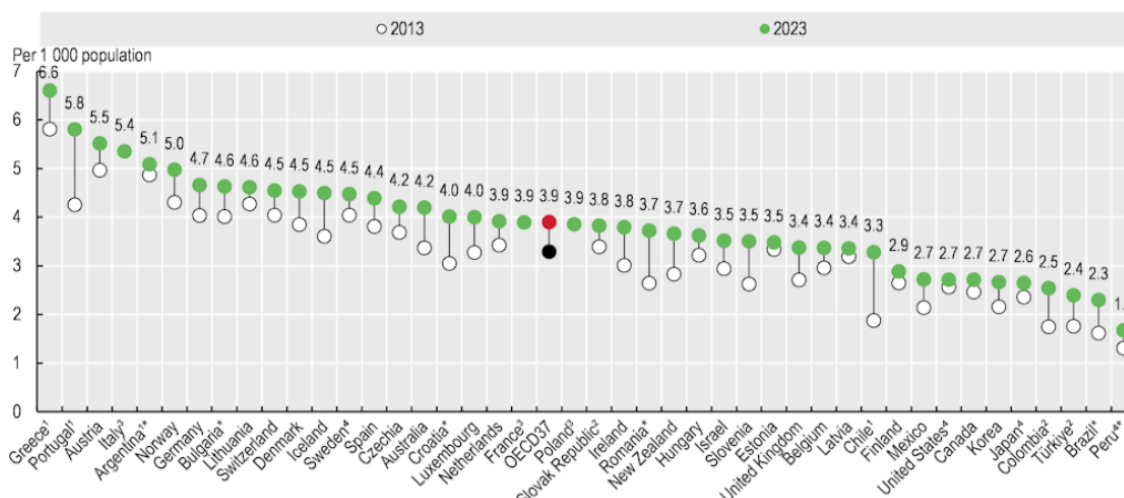

Zámer

na transformáciu Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica na Univerzitnú nemocnicu s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica

Vývoj počtu lekárov v medzinárodnom meradle

Slovenská republika má z pohľadu OECD štatistík podpriemerný počet lekárov na 1 000 pacientov. Priemer OECD krajín je 3,9 lekára na 1 000 pacientov, na základe štatistiky vyhodnotenej v roku 2023 je priemerne na Slovensku dostupných 3,8 lekára. Väčší počet lekárov na 1 000 obyvateľov je pritom vo väčšine krajín Európy – Poľsko, Česká republika, Chorvátsko, Španielsko, Nemecko a iné krajiny.

Obrázok 1: Porovnanie krajín v počte lekárov na 1000 obyvateľov 2013-2023

Aktuálna situácia lekárskech fakúlt na Slovensku

Aktuálne, v roku 2026, má Slovenská republika 4 lekárske fakulty:

- Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave,
- Lekárska fakulta Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave,
- Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine,
- Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Počet absolventov všeobecného lekárstva, ktorí končili v roku 2024 predstavoval 773 absolventov a počet absolventov zubného lekárstva predstavoval 108 absolventov, podrobnejšie údaje sú uvedené v tabuľkách 1 a 2 nižšie. Z dát vyplýva, že **polovica absolventov končí v Bratislavskom samosprávnom kraji**, druhá polovica je rozdelená medzi Košický a Žilinský samosprávny kraj. Z rozloženia lekárskeho fakúlt – 2 fakulty v Bratislave 1 na východe Slovenska a 1 na severozápade Slovenska vyplýva, že v územnom pokrytí absentuje lekárska fakulta na strednom Slovensku.

Kraj	Škola	Počet absolventov všeobecného lekárstva	Muži	Ženy
Bratislavský	Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta	325	102	223
Bratislavský	Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, Lekárska fakulta	37	9	28
Žilinský	Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine	189	82	107
Košický	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta	222	65	157
Súčet		773	258	515

Tabuľka 1: Súčet absolventov všeobecného lekárstva končiacich v roku 2024 v Slovenskej republike

Kraj	Škola	Počet absolventov zubného lekárstva	Muži	Ženy
Bratislavský	Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta	38	14	24
Bratislavský	Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, Lekárska fakulta	13	1	12
Žilinský	Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine	9	5	4
Košický	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta	48	14	34
Súčet		108	34	74

Tabuľka 2: Súčet absolventov zubného lekárstva končiacich v roku 2024 v Slovenskej republike

Aktuálne počty lekárov a pacientov z pohľadu regionálnych rozdielov

Z pohľadu počtu lekárov v jednotlivých samosprávnych krajoch je najviac lekárov v Bratislavskom a následne Košickom samosprávnom kraji. Medzi vysoko-početné - nadpriemerne početné patrí aj Prešovský a Žilinský kraj. Absolútne **najnižší počet zubných lekárov je v Banskobystrickom samosprávnom kraji**, za ktorým nasleduje Nitriansky a Trnavský kraj. Z pohľadu lekárov je **najmenej lekárov v Trenčianskom a Trnavskom**

samosprávnom kraji a za nami **Nitriansky a Banskobystrický samosprávny kraj**, ktoré sú z hľadiska počtu lekárov pod priemerom. Podrobné údaje sú dostupné v tabuľke 3.

Územie (počet obyvateľov 12/2024)	Slovenská republika (5 420 382)	Bratislavský kraj (736 310)	Trnavský kraj (565 977)	Trenčiansky kraj (565 839)	Nitriansky kraj (665 899)	Žilinský kraj (686 222)	Banskobystrický kraj (611 410)	Prešovský kraj (809 968)	Košický kraj (778 757)
Počet lekárov 2024	21 403	5 213	1 543	1 574	2 022	2 790	2 087	2 690	3 484
Počet zubných lekárov 2024	2 966	560	285	303	264	381	261	412	500

Tabuľka 3: Počet lekárov a zubných lekárov v roku 2024 pôsobiacich v samosprávnych krajoch

Po zohľadnení počtu obyvateľov, t. j. potencionálnych pacientov v samosprávnom kraji je z prepočtu zrejmé, že v samosprávnych krajoch, v ktorých sa lekárska fakulta nachádza je nižší počet pacientov na 1 lekára alebo zubného lekára. Uvedené opätovne zvýrazňuje **regionálne rozdiely v dostupnosti najmä zubných lekárov**, u ktorých je počet pacientov na jedného zubného lekára najnižší v Bratislavskom kraji – na 1 zubného lekára pripadá 1 315 pacientov, pričom v najhorších krajoch – Banskobystrický a Nitriansky kraj, ktoré sú lokalizované práve v strede a na južnom Slovensku je počet pacientov na 1 zubného lekára dvojnásobný (2 522 a 2 343 pacientov na 1 zubného lekára). Podobná situácia pri lekároch, pri ktorých je počet pacientov na 1 lekára v krajoch s lekárskou fakultou od 141 do 246 pacientov na lekára, pričom v krajoch bez lekárskej fakulty je počet pacientov zhruba 300 a viac na 1 lekára. Podrobné údaje sú dostupné v tabuľke 4.

Územie (počet obyvateľov 12/2024)	Slovenská republika (5 420 382)	Bratislavský kraj (736 310)	Trnavský kraj (565 977)	Trenčiansky kraj (565 839)	Nitriansky kraj (665 899)	Žilinský kraj (686 222)	Banskobystrický kraj (611 410)	Prešovský kraj (809 968)	Košický kraj (778 757)
Počet pacientov na 1 lekára	253	141	367	359	329	246	293	301	224
Počet pacientov na 1 zubného lekára	1 828	1 315	1 986	1 867	2 522	1 801	2 343	1 966	1 558

Tabuľka 4: Počet obyvateľov - pacientov v roku 2024 na 1 lekára a zubného lekára podľa samosprávnych krajov

Vývoj mladých lekárov a zubných lekárov v samosprávnych krajocho

Regionálne nerovnomernú situáciu zvyrazňujú aj dáta o mladých a začínajúcich lekárocho a zubných lekárocho, ktorí sa snažia vo vysokom percente zamestnať v samosprávnych krajocho, v ktorých sa nachádza sídlo lekárskeho fakúlt. Až **26% lekárocho a 20%** zo všetkých zubných lekárocho vo veku **24-35 rokov pôsobí v Bratislavskom kraji**. Nadpriemerne pozitívne dáta – 13%-17% lekárocho je zamestnaných v Košickom, Žilinskom a Prešovskom samosprávnom kraji. Najhoršia situácia je v:

- **Banskobystrickom samosprávnom kraji**, v ktorom je zamestnaných iba:
 - 7% zubných lekárocho zo všetkých zubných lekárocho vo veku 24-35 rokov,
 - 8% lekárocho zo všetkých lekárocho vo veku 24-35 rokov,
 - zároveň je tu najnižší počet zubných lekárocho.
- **Trenčianskom samosprávnom kraji**, v ktorom je zamestnaných iba:
 - 9% zubných lekárocho zo všetkých zubných lekárocho vo veku 24-35 rokov,
 - 6% lekárocho zo všetkých lekárocho vo veku 24-35 rokov,
 - zároveň je tu najnižší počet lekárocho.

Uvedené zvyrazňuje negatívny trend do budúcich rokov, vzhľadom na demografický vývoj a nižšie uvedené dáta, **generácia mladších lekárocho bude v budúcnosti najmä na strednom Slovensku výrazne absentovať**, čo môže mať negatívne dopady na možnosti komplexného poskytovania a zabezpečovania zdravotnej starostlivosti. Podrobné údaje sú dostupné v tabuľke 5.

Územie	Slovenská republika	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
Počet lekárocho vo veku 24-35 rokov	5 134	1 323	392	299	471	729	427	648	845
Podiel lekárocho vo veku 24-35 rokov v samosprávnych krajocho		26%	8%	6%	9%	14%	8%	13%	16%
Počet zubných lekárocho vo veku 24-35 rokov	865	176	94	81	67	146	61	129	111
Podiel zubných lekárocho vo veku 24-35 rokov v samosprávnych krajocho		20%	11%	9%	8%	17%	7%	15%	13%

Tabuľka 5: Počet a podiel mladých lekárocho a zubných lekárocho vo veku 24-35 rokov po samosprávnych krajocho v roku 2024

V dátach popisujúcich počty lekárov pôsobiacich v samosprávnych krajoch je viditeľný **trend a korelácia medzi miestom sídla lekárskej fakulty a množstvom pôsobiacich lekárov**, čo môže mať aj priamy dopad na dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Medzi samosprávnymi krajmi s najvyššími počtami lekárov a zubných lekárov, najnižšími počtami pacientov na 1 lekára / zubného lekára a najvyššími podielmi a počtami mladých lekárov a zubných lekárov vo veku 24-35 rokov patria najmä tie kraje, v ktorých sídlia lekárske fakulty – najmä Bratislavský kraj, Košický a Žilinský kraj, ale aj Prešovský kraj. **Medzi samosprávne kraje, v ktorých je najnižšia dostupnosť lekárov/zubných lekárov, aj z pohľadu mladých lekárov a s najvyšším počtom pacientov na 1 lekára patrí najmä Banskobystrický kraj, ale aj susediace kraje – Trenčiansky, Nitriansky samosprávny kraj a v niektorých ukazovateľoch aj Trnavský kraj.**

Silná koncentrácia 2 lekárskech fakúlt v Bratislavskom samosprávnom kraji by postupnou decentralizáciou a redistribúciou počtu absolventov mohla zvýšiť atraktivitu regiónu stredného Slovenska a posilniť tak podpriemerné lekárske kapacity v regiónoch. **Vybudovaním lekárskej fakulty na strednom Slovensku sa môže znížiť regionálna nerovnosť počtu lekárov a zubných lekárov na 1 obyvateľa, t.j. na pacienta, čo môže priamo zvýšiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti.**

Možnosti zmeny transformácie Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica na Univerzitnú nemocnicu s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica

Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica už v dnešnej dobe zastrešuje pregraduálnu výučbu medikov – študentov všeobecného lekárstva na vybraných predmetoch, počas ktorých medici absolvujú stáže v nemocnici v Banskej Bystrici. **Postupnou premenou fakultnej nemocnice na univerzitnú nemocnicu, vzhľadom na trend a situáciu v iných krajoch so sídlami s lekárskou fakultou je možné zvrátiť aktuálne negatívnu situáciu vývoja počtu lekárov a zubných lekárov na strednom Slovensku a znížiť tak regionálne rozdiely medzi samosprávnymi krajmi, zvýšiť atraktivitu týchto regiónov a zabezpečiť zvýšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti.**

Výstavba novej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta – **nemocnice novej generácie**, ktorá bude patriť medzi technologicky najvyspelejšie zdravotnícke zariadenia na Slovensku je ďalším podporným argumentom pre strategické zriadenie lekárskej fakulty práve v Banskej Bystrici.

Nová nemocnica je projektovaná podľa najmodernejších medzinárodných štandardov, s dôrazom na digitalizáciu, moderné diagnostické a liečebné technológie, efektívnu organizáciu zdravotnej starostlivosti a vytvorenie špičkového prostredia pre pacientov aj zdravotníckych pracovníkov. Vznik lekárskej fakulty priamo v tomto prostredí umožní od začiatku **budovať integrovaný ekosystém, v ktorom bude prepojené vysokoškolské vzdelávanie, klinická medicína, biomedicínsky výskum, inovácie a transfer poznatkov do zdravotnej praxe.** Takýto model je **charakteristický pre najúspešnejšie univerzitné medicínske centrá v Európe** a predstavuje predpoklad pre dlhodobé zvyšovanie kvality zdravotnej starostlivosti.

Banská Bystrica postupne buduje **centrum excelentnosti**, ktoré spája špičkovú klinickú medicínu, vedecko-výskumné pracoviská a moderné vzdelávanie zdravotníckych profesionálov. Koncentrácia odborníkov, moderných technológií a výskumných kapacít na jednom mieste vytvorí podmienky na rozvoj inovatívnych diagnostických a terapeutických postupov, realizáciu klinických štúdií, medzinárodnú vedeckú spoluprácu a efektívny prenos výsledkov výskumu do každodennej klinickej praxe.

Rovnako významným prínosom je vytvorenie komplexného vzdelávacieho prostredia pre budúcich lekárov a zubných lekárov. Študenti budú mať možnosť absolvovať teoretickú aj praktickú prípravu v nemocnici vybavenej najmodernejšími medicínskymi technológiami, čím získajú skúsenosti zodpovedajúce aktuálnym trendom svetovej medicíny. Bezprostredné prepojenie výučby s klinickou praxou prispeje k vyššej kvalite vzdelávania, rozvoju praktických zručností a lepšej pripravenosti absolventov na výkon povolania.

Významným benefitom je aj geografická poloha Banskej Bystrice v centre Slovenska, ktorá zabezpečuje dobrú dostupnosť pre študentov z celého územia republiky a zároveň posilňuje dostupnosť kvalitného medicínskeho vzdelávania mimo tradičných univerzitných centier. Nová fakulta by zároveň vytvorila predpoklady na stabilizáciu mladých lekárov v regióne stredného Slovenska, čím by prispela k riešeniu dlhodobého nedostatku zdravotníckych pracovníkov a zníženiu regionálnych rozdielov v dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Procesné kroky vedúce ku transformácii Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica na Univerzitnú nemocnicu s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica

Na transformáciu Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica na Univerzitnú nemocnicu s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica je potrebné vykonať niekoľko krokov:

- Vytvorenie implementačného plánu na realizáciu zámeru Univerzitnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica s funkčnou lekárskou fakultou.
- Naplnenie zákonných požiadaviek na transformáciu (§ 7 ods. 8 zákona č. zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nesk. predpisov):
 - ide o držiteľa povolenia na prevádzkovanie všeobecnej nemocnice zaradenej do siete kategorizovaných nemocníc;
 - uzatvorenie zmluvy o praktickej výučbe podľa osobitného predpisu s vysokou školou, ktorá je oprávnená uskutočňovať študijné programy v študijnom odbore všeobecné lekárstvo a v študijnom odbore zubné lekárstvo;
 - sídlo univerzity alebo sídlo jej lekárskej fakulty sa nachádza v tom istom meste ako všeobecná nemocnica;
 - univerzitná nemocnica uskutočňuje praktickú výučbu v študijnom odbore všeobecné lekárstvo a zubné lekárstvo a praktickú výučbu v špecializačných odboroch v zdravotníckom povolaní lekár a zubný lekár a v certifikovaných pracovných činnostiach v zdravotníckom povolaní lekár a zubný lekár, praktickú výučbu vo vysokoškolských študijných odboroch, v špecializačných odboroch a v certifikovaných pracovných činnostiach v ostatných zdravotníckych povolaniach.
- Postupné zriadenie a zabezpečenie teoretickej výučby pre lekársku fakultu.
- Postupné zriadenie a zabezpečenie praktickej výučby pre lekársku fakultu.

Naplnenie vyššie uvedeného zámeru je možné efektívne vykonať transformáciou Fakulty zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave so sídlom v Banskej Bystrici na Lekársku fakultu Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave so sídlom v Banskej Bystrici.